

Brüssel, 31.10.2013
COM(2013) 740 final

2013/0361 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva kolmepoolse tööturu osapoolte tippkohtumise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

TAUST

Majanduskasvu ja tööhõivet käsitlev kolmepoolne tööturu osapoolte tippkohtumine (edaspidi „tippkohtumine”) asutati nõukogu 6. märtsi 2003. aasta otsusega (2003/174/EÜ), millega muudeti ametlikuks 1997. aastal alanud tava pidada mitteametlikke kohtumisi Euroopa tööhõivestrategia ning seejärel Lissaboni strateegia raamistikus. Komisjon tegi ettepaneku 2003. aasta otsuseks, et muuta ELi institutsioonide ja ELi tööturu osapoolte vahel peetavate kõrgetasemeliste konsultatsioonide tava ametlikuks. Ettepanekuga loobuti varasemast alalisest tööhõivekomiteest, mis oli asutatud 1970. aastal ja mida reformiti 1999. aastal, kuid mis osutus liiga keeruliseks, et olla asjakohane foorum ELi konsultatsioonideks tööturu osapooltega, pidades eelkõige silmas laienemist ning tulevast EL 27 formaati. Samuti oli eelneva komitee vastutusala liiga kitsas, et võimaldada tööturu osapooltel osaleda ELi tööhõivestrategias ning ELi integreeritud majandus- ja sotsiaalstrateegias, mis tulenesid Amsterdami lepingust ja 2000. aasta Lissaboni Euroopa Ülemkogu kohtumisest.

Alates 2003. aastast on tippkohtumine olnud Euroopa Ülemkogu kohtumisest eraldiseisev üritus ning täitnud oma eesmärgi hõlbustada komisjoni, nõukogu eesistujariigi ja ELi tööturu osapoolte vahel seisukohtade vahetamist kõrgeimal tasemel Lissaboni strateegia tööhõive ja sotsiaalsete aspektide üle (kuni 2010. aastani, sealt edasi strateegia „Euroopa 2020”). Kuni Lissaboni lepingu jõustumiseni juhtisid istungeid koos nõukogu eesistujariik ja komisjoni president. 2003. aasta otsusega anti roll ka kahele järgmisele eesistujariigile.

2. oktoobri 2013. aasta teatises COM(2013)690 (majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme tugevdamine) teatas komisjon, et tehakse ettepanek nõukogu 2003. aasta otsus läbi vaadata.

MIKS TULEB OTSUS LÄBI VAADATA?

Lissaboni lepinguga kaasnesid institutsionaalsed muutused, mis õigustavad nõukogu 2003. aasta otsuse läbivaatamist:

- Euroopa Ülemkogu muudeti institutsiooniks ning loodi Euroopa Ülemkogu eesistuja ametikoht (Euroopa Liidu lepingu artikkel 15);
- tunnustati tippkohtumise rolli ELi sotsiaaldialoogi osana (ELTLi artikkel 152);
- tunnistati kehtetuks Euroopa Ühenduste asutamislepingu artikkel 202, mis oli 2003. aasta otsuse õiguslik alus (nõukogu funktsioonid on nüüd sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 16 ning komiteemenetluse põhimõtted ELTLi artiklites 290 ja 291).

Lissaboni lepingule järgnenud institutsionaalsete muutuste tõttu, millega loodi Euroopa Ülemkogu eesistuja ametikoht, peab 2003. aasta otsuse kolmepoolse tööturu osapoolte tippkohtumise kohta läbi vaatama. Et säilitada aluslepingu loogika ja tippkohtumise institutsionaalne struktuur, tuleks nõukogu 2003. aasta otsusega nõukogu roteeruvatele eesistujatele antud roll ja vastutus üle kanda Euroopa Ülemkogu eesistuja uuele ametikohale.

Lisaks on vaja läbi vaadata üldine poliitiline raamistik, asendades Lissaboni strateegia strateegiaga „Euroopa 2020”, ning täpsustada, kuidas aitab majanduskasvu ja tööhõivet käsitlev tippkohtumine kaasa kõnealuse strateegia üldisele juhtimisele.

2. HUVITATUD POOLTEGA KONSULTEERIMISE TULEMUSED JA MÕJU HINDAMINE

Pidades silmas valitud õiguslikku alust (vt allpool) ei ole vaja ametlikku konsultatsiooni tööturu osapooltega, kuid ELi sektoriüleste tööturu osapooltega konsulteeriti mitteametlikult käesoleva läbivaatamise peamiste küsimuste üle. Toetati piiratud/tehnilise läbivaatamise ideed, millega tehtaks ainult vajalikud tehnilised muudatused, mis tulenevad Lissaboni lepinguga kehtestatud institutsionaalsetest muutustest.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

ÕIGUSLIK ALUS

Nõukogu otsuse vastuvõtmise õiguslik alus on ELTLi artikkel 352.

LÄBIVAATAMISE INSTITUTSIOONIDEVAHELISED ASPEKTID

Üks läbivaatamise konkreetne aspekt puudutab nõukogu esindatust. Tippkohtumise praeguse formaadi puhul osalevad nõukogu eesistujariik ja kaks järgmist eesistujariiki.

Praegune tava kehtib alates 2010. aastast ning hõlmab järgmist:

- ametlikele kutsetele kirjutavad alla Euroopa Ülemkogu eesistuja, komisjoni president ja ELi eesistujariigi riigipea või valitsusjuht;
- tippkohtumise kaaseesistujad on komisjoni president ja Euroopa Ülemkogu eesistuja, kes siis vastavalt avavad kohtumise ja esitavad järeldused. Eesistujariigi riigipea või valitsusjuht saab kohtumise jooksul sõna ühe korra;
- nõukogu eesistuja ja kaks järgmist eesistujat osalevad riigipea/valitsusjuhi tasandil ning tööhõiveministri tasandil.

Euroopa Liidu lepingu artiklit 15 jäigalt tõlgendades võiks vaielda, et nõukogu osalemise järjepidevuse saab tagada ka Euroopa Ülemkogu eesistuja osalemine üksi. Seega ei oleks enam vajadust osaleda kolmel järjestikusel eesistujal.

Kuid pidades silmas 2010. aastast kasutusel olnud formaadi positiivseid kogemusi ning sellega kaasnevat konsensust, toetab komisjon pragmaatilist lähenemist, mis põhineb olemasoleval taval. See tähendab, et kolme järjestikuse eesistuja osalemine riigipea/valitsusjuhi tasandil ja tööhõiveministri tasandil on jätkuvalt põhjendatud, pidades silmas nõukogu ülesannete järjepidevust roteeruva eesistumise vastutusalas.

SAGEDUS

Praeguses nõukogu otsuses on sätestatud, et tippkohtumine toimub vähemalt korra aastas enne kevadist Euroopa Ülemkogu. Praktikas on tippkohtumine toimunud kaks korda aastas enne kevadist ja sügist Euroopa Ülemkogu istungit ning nendel on alates 2003. aastast interaktiivselt osalenud roteeruvad eesistujariigid.

Komisjon on taas kord seisukohal, et praegune tava on olnud positiivne ning tõhus ja nähtav kõrgetasemeline arutelu ELi institutsioonide ja ELi tööturu osapoolte vahel on piisav põhjus pidamaks tippkohtumisi kaks korda igal aastal. Läbivaatamisega kinnitatakse tippkohtumise toimumine kevadise ja sügise Euroopa Ülemkogu eel.

4. MÕJU EELARVELE

Puudub

5. TÄIENDAV TEAVE

PIIRATUD/VÄHEST LÄBIVAATAMIST TOETAVAD ASPEKTID

Komisjonil ei ole kavas praeguses etapis kasutada võimalust läbivaatamise käigus põhjalikult uurida kolmepoolse tippkohtumise toimimist. Tööturu osapooled on tippkohtumist alati pidanud peamiseks foorumiks, kus arutada sotsiaalseid ja tööhõivega seotud küsimusi kõrgeimal tasemel enne kevadist ja sügist Euroopa Ülemkogu roteeruvate eesistujariikide riigipeade või valitsusjuhtide ning tööhõive- ja sotsiaalministrite juuresolekul. See on ka hea võimalus tippkohtumisel osalevatele ELi institutsioonide esindajatele kuulda sotsiaaldialoogi mõlema poole arvamusi ja ettepanekuid, mida saab siis edasi anda Euroopa Ülemkogu liikmetele.

Komisjon toetab ettepanekut, millega kohandatakse praegust otsust Lissaboni lepinguga kaasnevate institutsionaalsete muutustega, kajastades samal ajal positiivseid tulemusi seoses tippkohtumise hiljutiste praktiliste kogemustega. Tehakse ka mõned redaktsioonilised muudatused teksti tehnilise kvaliteedi parandamiseks. See tagab kiire läbivaatamisprotsessi.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva kolmepoolse tööturu osapoolte tippkohtumise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 352,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut¹,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 on sätestatud, et Euroopa Liidu üks eesmärke on kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne turumajandus, mille sihiks on saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress.
- (2) Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELTL”) artikliga 9 peab liit oma poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel arvesse võtma nende sotsiaalset mõõdet, eelkõige kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid.
- (3) Liit tunnustab ja edendab oma tasandil tööturu osapoolte rolli ning aitab kaasa nende dialoogile, austades nende sõltumatust, kooskõlas ELTLi artikliga 152.
- (4) Et edendada ELi tööturu osapoolte kõrgetasemelist arutelu Lissaboni Euroopa Ülemkogul 23.–24. märtsil 2000 vastu võetud üldstrateegia üle, on liit asutanud majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva kolmepoolse tööturu osapoolte tippkohtumise, mis on nüüd sätestatud ELTLi artiklis 152 kui ELi tasandi sotsiaaldialoogi lahutamatu osa.
- (5) Euroopa Liit ja liikmesriigid on võtnud endale kohustuse teha koostööd ühtse strateegia „Euroopa 2020” raames, mille eesmärk on suurendada ELi majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaali ajavahemikus 2010–2020. Strateegia eesmärk on suurem koordineeritus riikliku ja Euroopa tasandi poliitikavaldkondade vahel.
- (6) Euroopa Liit on tunnistanud vajadust parandada tööturu osapoolte osalemist strateegias „Euroopa 2020”, et võimaldada sotsiaalpartneritel aktiivselt panustada strateegia eesmärkide saavutamisse.
- (7) Määruses (EL) nr 1175/2011 (eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta) on rõhutatud, et sotsiaalpartnerid tuleks Euroopa poolaasta raames vajadust mööda kaasata vastavalt ELi toimimise

¹ ELT C , , lk

lepingu sätetele ja liikmesriigi õigus- ja poliitilisele korrale, et lahendada põhilisi poliitilisi küsimusi.

- (8) Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta järel dustes märgiti, et majandus- ja rahaliidu sotsiaalset mõõdet tuleb tugevdada ning rõhutati, et peamine roll on selles sotsiaalpartneritel ja sotsiaalsel dialoogil. Samuti tegeles küsimusega komisjon, kes oma 2. oktoobri 2013. aasta teatises COM(2013)690 (majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtmise tugevdamine) soovis tugevdada sotsiaalset dialoogi riiklikul ja ELi tasandil ning teatas ettepanekust nõukogu 2003. aasta otsus läbi vaadata.
- (9) Pärast selle loomist nõukogu 2003. aasta otsusega on majanduskasvu ja tööhõivet käsitlev kolmepoolne tööturu osapoolte tippkohtumine täitnud oma rolli kõrgetasemelise arutelu võimaldajana. Tippkohtumine on aidanud kaasa sotsiaaldialoogi arengule ELi tasandil Lissaboni strateegia raames ajavahemikus 2000–2010 ning praeguse strateegia „Euroopa 2020” raames.
- (10) Majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva kolmepoolse tööturu osapoolte tippkohtumise ülesandeid ja koosseisu tuleb kohandada, et võtta arvesse Lissaboni lepinguga kehtestatud institutsionaalseid muutusi, eelkõige Euroopa Ülemkogu eesistuja ametikoha loomist, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 15.
- (11) Käesolev otsus ei piira töösuhete riiklike süsteemide ning sotsiaaldialoogi korraldust ja toimimist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1 **Ülesanne**

Majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva kolmepoolse tööturu osapoolte tippkohtumise ülesanne on tagada kooskõlas aluslepinguga ning liidu institutsioonide ja organite volitusi nõuetekohaselt arvesse võttes pidev arutelu nõukogu, komisjoni ja tööturu osapoolte vahel. See võimaldab tööturu osapooltel Euroopa tasandil sotsiaaldialoogi kontekstis anda oma panus liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegia erinevatele osadele. Selleks lähtub tippkohtumine nõukogu, komisjoni ja tööturu osapoolte varasemast tööst ning nendevahelistest aruteludest erinevatel majandus-, sotsiaal- ja tööhõiveteemalistel arutelufoorumitel.

Artikkel 2 **Koosseis**

1. Tippkohtumisel osalevad Euroopa Ülemkogu eesistuja, nõukogu eesistujariik ja kaks järgmist eesistujariiki, komisjon ja tööturu osapooled, kes on esindatud kõrgeimal tasandil. Kohal on ka nimetatud kolme eesistujariigi tööhõive- ja sotsiaalküsimuste eest vastutavad ministrid ja volinik. Olenevalt päevakorrast võib nimetatud kolmest eesistujariigist kutsuda osalema ka teisi ministreid ja teisi volinikke.
2. Tööturu osapoolte esindajad jagatakse kahte võrdse suurusega delegatsiooni, kuhu kuulub 10 töötajate esindajat ja 10 tööandjate esindajat, arvestades vajadust tagada meeste ja naiste tasakaalustatud osalus.
3. Kummaski delegatsioonis on Euroopa tööandjate ja töövõtjate majandusharude organisatsioonide esindajad, kes esindavad järelevalvepersonali, juhtkonna ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete üldisi huve või erihuve Euroopa tasandil.

Töötajate delegatsiooni tegevuse tehnilise koordineerimise eest vastutab Euroopa Ametiühingute Konföderatsioon (ETUC) ning tööandjate delegatsiooni tegevuse koordineerimise eest Euroopa Tööstuse ja Tööandjate Keskliitude Ühendus (BUSINESSEUROPE). ETUC ja BUSINESSEUROPE tagavad, et nad arvestavad oma panuse puhul täiel määral eri- ja sektoriorganisatsioonide väljendatud seisukohti ning vajaduse korral kaasavad mõnede kõnealuste organisatsioonide esindajad oma delegatsioonidesse.

Artikkel 3 **Ettevalmistus**

1. Tippkohtumise päevakorra määravad koos nõukogu, komisjon ning töötajate ja tööandjate sektoriülesed organisatsioonid, kes osalevad tippkohtumise töös. Selleks korraldatakse ettevalmistavad kohtumised, kus osalevad nõukogu ja komisjoni talitused ning ETUC ja BUSINESSEUROPE.
2. Päevakorra teemasid arutatakse nõukogu (tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitse küsimused) istungil.
3. Komisjon tagab tippkohtumise sekretariaadi töö. Eelkõige peab sekretariaat tagama, et dokumente levitatakse õigel ajal. Istungite ettevalmistamiseks ja korraldamiseks loob tippkohtumise sekretariaat vajalikud kontaktid ETUCi ja BUSINESSEUROPEiga, kes vastutavad oma vastavate delegatsioonide tegevuse eest.

Artikkel 4 **Töö**

1. Tippkohtumine tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas. Kohtumised toimuvad enne Euroopa Ülemkogu kevadist ja sügist istungit.
2. Tippkohtumist juhatavad Euroopa Ülemkogu eesistuja ja komisjoni president üheskoos.
3. Tippkohtumise kutsuvad kokku kaaseesistujad omal algatusel, tööturu osapooltega konsulteerides.

Artikkel 5
Teave

Kaaseesistujad koostavad tippkohtumiste arutelude kokkuvõtte, et teavitada vastavaid Euroopa Ülemkogu koosseise ja avalikkust.

Artikkel 6
Kehtetuks tunnistamine

Otsus 2003/174/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates uue otsuse jõustumise kuupäevast.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja